

темою, у опрацьованих нами підручниках, посібниках та монографіях з судової медицини, виданих у США, європейських країнах, Індії тощо [1,2,3,4,5,6].

Схожа проблема виникатиме з обсягом знань, отриманих в університетах, за темою ідентифікації особи, якій приділяється значна увага в друкованих виданнях світових вузів, а в програмі нашої держави освітлюється поверхнево [1,5,6]. Можливо, це пов'язано з меншим технічним забезпеченням експертиз даного напрямку на базах бюро судово-медичної експертизи (недостатньо стаціонарних ДНК-аналізаторів, відсутність портативних, незадовільне програмне забезпечення експертиз з ідентифікації за фрагментами тіла, фото-, відеоматеріалами). Це потребує викладання цього розділу, на жаль, на теоретичному рівні, «на перспективу».

Висновок

У зв'язку наявністю вищеперерахованих проблем ми пропонуємо: Доповнити навчальну програму дисциплін «Судова медицина», «Судова медицина (стоматологія)» розділом «Процесуально-організаційних засади судової медицини у різних країнах світу»; Модифікувати методику проведення практичного заняття з теми «Демонстраційне проведення експертизи потерпілого з встановленням ступеню тяжкості тілесного пошкодження» для англійськомовних студентів з метою подолання мовного бар'єру; Зважити на необхідність при викладанні дисципліни «Судова медицина», «Судова медицина (стоматологія)» донести до студентів відомості щодо існування різних концепцій відносно експертного визначення категорії, роду та виду смерті; Передбачити навчальним планом практичне заняття на тему «Сучасні методи ідентифікації особи».

Література

1. Babanin A.A. Forensic medicine : Textbook / A.A. Babanin, O.V. Belovitskiy, O. Yu. Skrebkova / – Simferopol, 2007. – 464 p.
2. Clinical forensic medicine / Edited by WDS McLay OBE / Second edition // - 1996 – 335 p.
3. Dominic J. Di Maio Forensic Pathology / Narayan Reddy K.S., Vinsent J. M. Di Maio / MCR Press / New york, Washington, London – 1993 – 87 p.
4. Franchuk V.V. Forensic medicine: practice guide / V.V. Franchuk // – Ternopil : TSMU, 2011. – 204 p.
5. Longauer F. Practicing of forensic medicine / F. Longauer, N. Borov, P. Labaj // - Kosice. – 2000. – 97 p.
6. Narayan Reddy K.S. The Essential of forensic Medicine and Toxicology / K.S. Narayan Reddy / Twentythird Edition / Medical book company – Hyderabad. - 2004 – 559 p.

Реферати

ПЕРСПЕКТИВЫ И ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРЕДМЕТА «СУДЕБНАЯ МЕДИЦИНА» ДЛЯ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ СТУДЕНТОВ

Бондарчук А.О., Легин Г.А., Фомина Л.В., Гаврилюк А.А., Верлан Е.А.

В работе освещаются проблемы, возникающие в процессе преподавания судебной медицины англоязычным студентам. Показаны различия процессуально-организационных основ судебно-медицинских систем различных стран, языковые трудности демонстрации экспертного обследования потерпевшего, различия концептуальных подходов к основным правовым понятиям судебной медицины в мире, отмечена важность изучения студентами вопросов идентификации личности. Предложены рекомендации по усовершенствованию учебного процесса.

Ключевые слова: англоязычные студенты, судебная медицина, преподавание.

PROSPECTS AND CHALLENGES OF TEACHING THE SUBJECT "FORENSIC MEDICINE" FOR ENGLISH-SPEAKING STUDENTS

Bondarchuk H.O., Legin G., Fomina L., Gavriluk A., Verlan O.

In this work issues that regularly arise in teaching English-speaking students of forensic medicine are illuminated. Differences of procedural -organizational bases of medico-legal systems in different countries are discussed. The language problem of absence of possibilities of demonstration expert examination of the victim and the differences between priorities and legal foundations of forensic medicine in the world are also explained. The recommendations concerning these issues.

Key words: English-speaking students, forensic medicine, teaching.

УДК 617.7 + 376.68

І. М. Безжоройна, О. Ю. Максимук, А. К. Воскресенська, В. В. Радіова
ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ШЛЯХОМ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПОКРАЩЕННЯ ЇХ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ОФТАЛЬМОЛОГІЇ

Проблема мовного бар'єру залишається однією з найважливіших проблем навчання іноземних студентів. Робота із студентами-іноземцями потребує не тільки додаткових зусиль в проведенні методичної роботи: адаптованих текстів лекцій, врахування необхідності адаптування підходів до лікування цілої низки захворювань до умов тропічної гігієни, але й великої роботи щодо активізації їх самостійної роботи, заохочення і покращення мовної підготовки, індивідуального підходу та стимуляції позитивних сторін навчальної та наукової діяльності.

Ключові слова: студенти-іноземці, мовний бар'єр, самостійна робота, стандартизовані хворі.

Особливістю сучасного навчання студентів-іноземців є модернізація методичної та методологічної освітньої складових відповідно до вимог Болонської конвенції, положень загальноєвропейських документів з мовної освіти та мовної ситуації, що склалася в Україні [2]. Навчання іноземних студентів є важливим чинником становлення української держави як рівноправного партнера у створенні світового освітнього простору [3].

Відповідно до оприлюдненого у грудні 2012 року Міністерством освіти і науки, молоді та спорту проекту Концепції мовної освіти іноземців у вищих навчальних закладах України, важливим чинником ефективної мовної підготовки іноземців є вільний вибір мови навчання. Дотримання цього постулату є наріжним каменем

демократизації та гуманізації мовної освіти. Концепція є основою формування системи мовної підготовки незалежно від конкретної мови навчання.

Метою роботи було вивчення можливостей удосконалення навчання студентів-іноземців шляхом активізації самостійної роботи та покращення їх мовної підготовки. Оскільки на кафедрі офтальмології наразі проходять навчання студенти 4-го курсу медичного і стоматологічного факультетів, вивчення можливостей покращення підходів до цих студентів і стало предметом нашого дослідження.

Оскільки серед основних проблем, з якими стикаються іноземні студенти, найважливішою є проблема мовного бар'єру, навчання студентів-іноземців іноземною мовою є альтернативним методом підготовки. Відповідно до вибору іноземців, освітніх можливостей українських ВНЗ і мови соціокультурного оточення в певному регіоні мовою отримання вищої освіти, або мовою навчання, можуть бути українська, російська, англійська, німецька мови. Сучасні дослідження свідчать, що оптимальним вибором є англійська мова, тому що: переважна більшість іноземних студентів у тій чи іншій мірі вже володіє цією мовою, що принаймні на 1 рік скорочує тривалість навчання; англійська мова підвищує конвертованість освіти, відкриваючи для студентів можливість стажування чи спеціалізації у країнах Західної Європи, Канади, США; викладання іноземною мовою відкриває нові можливості для медичних вузів України, збільшує їх конкурентоспроможність на міжнародних ринках вищої освіти. Переважна більшість інформаційних ресурсів та пошуково-бібліотечних баз даних англомовні; англійська мова є робочою переважною більшої міжнародних конгресів.

Водночас для іноземців, що навчаються англійською мовою, українська чи російська мова є мовою соціокультурного оточення і має важливе значення для формування вмінь міжкультурної комунікації. Концепція мовної підготовки стає базовим складником удосконалення навчання іноземців.

Недостатні знання української мови іноземними студентами є перешкодою у спілкуванні з хворими. Саме це гальмує формування практичних навичок як під час практичного заняття, так і на чергуваннях у клініці.

Без активізації мовної підготовки студент має можливість спілкування з пацієнтом лише через викладача як посередника і перекладача. Вважається, що такий варіант є допустимим лише для тих студентів, які обрали такий спосіб як етап навчання для вирішення проблеми клінічної підготовки [1].

За цих умов ми використовуємо для контролю практичних навичок метод ділової гри, коли один із студентів виконує роль хворого, а інші здійснюють його обстеження. При цьому решта учасників ділової гри можуть виконувати разом із викладачем роль арбітрів-експертів, які оцінюють як відтворення симптомів «пацієнтом», так і якість обстеження. Викладач при цьому надає результати необхідних для діагностики лабораторних обстежень і оцінює результати роботи всіх трьох груп (пацієнт-лікарі-експерти). Наш досвід роботи показав, що неабияку роль за умов недостатніх знань студентами-іноземцями української чи російської мови відіграє використання відеозаписів чи компакт-дисків, які містять процес обстеження пацієнта за допомогою сучасних методів та викладення різноманітних підходів до лікування. Нарешті, корисним у цьому випадку є метод із використанням «стандартизованих» пацієнтів, який на сьогодні входить до випускних, ліцензійних та сертифікаційних програм, а також використовується з метою поточного контролю клінічної підготовки та самооцінки студентів усіх розвинутих країн світу.

Сучасні наукові дослідження продемонстрували незадовільну об'єктивність і надійність звичайного методу оцінки практичних навичок біля ліжка хворого [5].

Саме тому світовою тенденцією є відмова від нього, і сьогодні під фразою оцінка клінічної компетентності часто розуміють стандартизований клінічний іспит. Стандартизація хворого може проводитись через використання «симуляторів» або шляхом підготовки стандартизованих пацієнтів. Стандартизацію пацієнта здійснюють з метою уніфікації клінічних ситуацій, а також ліквідації розбіжностей в оцінюванні складності захворювань, якості та ступеня прояву даних об'єктивного обстеження, поведінки хворих [4]. Стандартизовані пацієнти – це люди з наявним або відсутнім захворюванням, яких навчили демонструвати клінічний випадок у постійній, однакової манері. Ці люди можуть демонструвати власні проблеми (реальні хворі) або проблеми інших (симульовані хворі). Відомо, що використання стандартизованих пацієнтів у підготовці студентів-медиків має ряд переваг. Зокрема, це можливість забезпечити уніфіковане, точне і надійне подання та демонстрацію багатьох медичних проблем для великої кількості студентів протягом певного періоду часу та в різних місцях, можливість уніфікувати поведінку хворих під час іспиту, можливість контролювати складність клінічного тесту та підбирати відповідний рівень складності для відповідного освітнього рівня студентів, відсутність ризику завдати шкоди реальному хворому діями студента, можливість тривалого контакту зі студентами.

Однак, цілу низку офтальмологічних захворювань (таких, як запальні захворювання, зокрема, переднього відділу ока, косоокість, травма органа зору) практично неможливо відтворити на симульованих хворих. У такому разі відповідна мовна підготовка стосовно української чи російської мов має беззаперечні переваги, оскільки дозволяє безпосереднє спілкування із хворим, що має особливе значення для тих студентів, які планують у майбутньому обрати спеціальність лікаря-офтальмолога.

Висновок

Проблема мовного бар'єру залишається однією з найважливіших проблем навчання іноземних студентів. Використання «ділових ігор», відеозаписів, а також стандартизованих хворих дозволяє забезпечити адекватне засвоєння алгоритмів клінічного обстеження і діагностики, а також об'єктивну, точну оцінку кожного майбутнього лікаря.

Література

1. Адаменко О.В. Підготовка іноземних студентів в Україні як об'єкт педагогічних досліджень / О.В. Адаменко // .:- Київ, 2002. – С. 49 – 53.
2. Вороненко Ю.В. Актуальні проблеми розвитку системи підготовки іноземних громадян у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України / Ю.В. Вороненко, Ю.І. Фисун // - : Тернопіль. – Медична освіта. – № 3, 2002. – С.14 – 17.
3. Чайка Л.Н. Проблема адаптації іноземних студентів у навчальному медичному закладі / Л.Н. Чайка, С.В. Хворостяна // К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – С. 219 – 223.
4. Collins J.P., Harden R.M. The use of real patients, simulated patients and simulators in clinical examinations / J.P. Collins, R.M. Harden // Medical Teacher. 1999. – №20. – P. 508 – 521.
5. Sutnick A.I. Assessment of Clinical competence of graduates of foreign. ECFMG medical schools / A.I. Sutnick, P.L. Stilman, J. Norcimi, [et al.] // JAMA. – 1993. – № 270. – 9 p.

Реферати

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ – ИНОСТРАНЦЕВ ПУТЕМ АКТИВАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ И УЛУЧШЕНИЯ ИХ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ НА ОФТАЛЬМОЛОГИИ

Безкоровайна І.Н., Максимук О.Ю., Воскресенська Л., Ряднова В.

Проблема языкового барьера является одной из основных проблем обучения иностранных студентов. Работа со студентами-иностранцами требует не только дополнительных усилий в проведении методической работы: адаптированных текстов лекций, учет необходимости адаптации подходов к лечению ряда заболеваний к условиям тропической гигиены, но и большой работы относительно улучшения их языковой подготовки, индивидуального подхода и стимуляции позитивных сторон учебной и научной деятельности.

Ключевые слова: студенты-иностранцы, языковой барьер, самостоятельная работа, стандартизированные больные.

IMPROVING TEACHING FOREIGN STUDENTS BY ENHANCING INDIVIDUAL WORK AND IMPROVE THEIR LANGUAGE TRAINING ON OPHTHALMOLOGY

Bezkorovayna I., Maksimuk O.Ju., Voskresenskaja L.K., Ryadnova V.V.

Problem of language barrier remains one of the major problems of teaching foreign students. So, working with students, not only by foreigners requires extra efforts in carrying out technical work: adapted in lectures, taking into account the need to adapt approaches to treat a variety of diseases to the conditions of tropical hygiene, but also a great work to enhance their independent work, i encourage better language training, individual approach and positive sides of educational and scientific activities.

Key words: foreign students, language barrier individual work, standardized patients.

УДК37.018.552

Е.М. Вижинчяк, Т.А. Девяткина, А.Е. Девяткин, Р.В. Луценко, Л.А. Луговая
ВІУЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ: ОБЩИЕ КОНЦЕПЦИИ И НЕКОТОРЫЕ ЗАБЛУЖДЕНИЯ С НИМИ СВЯЗАННЫЕ

В статье показано, что интернационализация – это становление межкультурного и международного измерений в высшем образовании, направленное на улучшение качества подготовки специалистов, и ошибочным является сводить его комплексный характер к отдельным составляющим, которые являются средствами достижения интернационализации.

Ключевые слова: интернационализация, высшее образование, общие концепции.

Интеграционные процессы, охватывающие все сферы общественной жизни, являются важнейшей тенденцией последнего времени. Они характеризуются понятиями глобализации и интернационализации [5]. Высшее образование и наука становятся глобальным фактором развития общества, выдвигаются в число наиболее важных национальных и мировых приоритетов [4]. Это касается всех отраслей высшей школы, в том числе, высшего медицинского образования [1].

Цель представленной работы – используя литературные источники, проанализировать общие концепции интернационализации высшего образования и некоторые частые заблуждения, с ними связанные. Становится все более очевидным, что национальные системы высшего образования не могут развиваться вне глобальных процессов и тенденций, вне запросов мирового рынка труда [3]. Надежды, возлагаемые на высшее образование, требуют от него адекватных ответов, которые заключаются в усилении международного компонента в организации подготовки компетентного специалиста. В сфере высшего образования наблюдается теснейшее сближение. Общность проблем, тенденций, задач и целей заставляют забывать о национальных и региональных различиях [10]. Декларация Всемирной конференции «Высшее образование в XXI веке: подходы и практические меры» постулирует, что повышение качества в сфере высшего образования требует, «чтобы высшее образование имело международное измерение: обмен знаниями, создание интерактивных сетей, мобильность преподавателей и учащихся, международные научно-исследовательские проекты, наряду с учётом национальных культурных ценностей и условий» [8].

Высшее образование всегда развивалось в мире как открытая интернациональная система, но сейчас процессы интеграции приобретают всё более реальный характер [3, 5, 10]. На наднациональном уровне это реализуется как разработка общих стратегий и принципов развития высшего образования, единая или близкая ориентация в образовательной политике [2, 3]. На основе изучения мировых тенденций, анализа лучших образцов педагогического опыта в различных странах, определения новых функций и требований к высшей школе ЮНЕСКО инициирует разработку рекомендаций по развитию процессов интернационализации, созданию нормативной основы международного сотрудничества в сфере высшего образования [8, 10, 12, 13]. И хотя принимаемые ЮНЕСКО рекомендации не носят обязательного характера, все большее число стран и вузов следуют им. Формируется наднациональная нормативная база, определяющая общие ориентиры, основные принципы, а также оптимальные